

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1998-1999

---

20 AVRIL 1999

Projet de loi portant assentiment à la Convention sur la lutte contre la corruption d'agents publics étrangers dans les transactions commerciales internationales, faite à Paris le 17 décembre 1997

RAPPORT

FAIT AU NOM
DE LA COMMISSION
DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES
PAR M. **NOTHOMB**

I. EXPOSÉ INTRODUCTIF DU MINISTRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES

Il s'agit d'un traité de compétence fédérale exclusive.

Ce projet de loi concerne l'approbation de la Convention sur la lutte contre la corruption d'agents publics étrangers dans les transactions commerciales internationales qui a été signée à Paris le 17 décembre 1997.

Ont participé aux travaux de la commission :

1. Membres effectifs : M. Vautmans, président; Mmes Lizin, Sémer, M. Urbain, Mme Willame-Boonen et M. Nothomb, rapporteur.
2. Membres suppléants : Mme de Bethune, MM. Erdman et Hatry.

Voir:

Document du Sénat:

1-1375 - 1998/1999:

N° 1: Projet de loi.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1998-1999

---

20 APRIL 1999

Wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag inzake de bestrijding van corruptie van buitenlandse ambtenaren in internationale zakelijke transacties, opgemaakt te Parijs op 17 december 1997

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR
DE BUITENLANDSE AANGELEGENHEDEN
UITGEBRACHT DOOR
DE HEER **NOTHOMB**

I. INLEIDENDE UITEENZETTING VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Het betreft een verdrag dat exclusief tot de federale bevoegdheid behoort.

Dit wetsontwerp van wet betreft de goedkeuring van het op 17 december 1997 te Parijs opgemaakte Verdrag inzake de bestrijding van corruptie van buitenlandse ambtenaren bij internationale zakelijke transacties.

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen :

1. Vaste leden : de heer Vautmans, voorzitter; de dames Lizin, Sémer, de heer Urbain, mevrouw Willame-Boonen en de heer Nothomb, rapporteur.
2. Plaatsvervangers : mevrouw de Bethune, de heren Erdman en Hatry.

Zie:

Gedr. St. van de Senaat:

1-1375 - 1998/1999:

Nr. 1: Wetsontwerp.

Cette Convention tend à généraliser l'incrimination et la répression de la corruption active de fonctionnaires étrangers en vue d'obtenir ou de conserver un contrat ou un autre avantage illicite dans le commerce international. Dans le but d'en renforcer l'efficacité au niveau mondial, la Convention est non seulement ouverte à la signature des États membres de l'OCDE, mais les pays qui ne sont pas membres de l'OCDE pourront également y adhérer.

La Convention compte 17 articles.

L'article 1er définit les notions qui sont utilisées dans la Convention et demande aux États d'incriminer dans leur droit interne la corruption d'agents publics étrangers.

Les dispositions normatives des articles 2 à 12 concernent la responsabilité des personnes morales en cas de corruption d'un agent public étranger (article 2), les sanctions pénales et autres (article 3), la compétence des États pour connaître des infractions à la Convention (article 4), la mise en œuvre d'enquêtes et des poursuites par les États parties (article 5), les délais de prescription applicables à la corruption d'un fonctionnaire étranger (article 6), l'établissement par des États parties, du délit de corruption d'un fonctionnaire étranger comme infraction principale aux fins de l'application de leur législation relative au blanchiment des capitaux (article 7), l'obligation pour les États parties de fixer des normes comptables visant à combattre la corruption d'un fonctionnaire étranger par les entreprises (article 8), l'entraide judiciaire (article 9), l'extradition (article 10), la notification des autorités nationales compétentes pour les relations entre les États découlant de l'application de la Convention (article 11) et la surveillance de l'application de la Convention (article 12).

La Belgique a signé la Convention le jour même où elle a été approuvée.

Conformément à l'article 167, § 2, de la Constitution, le gouvernement doit soumettre au Parlement un projet de loi portant assentiment à la Convention. Pour ce qui est du fond, rien ne s'oppose à sa ratification étant donné que ses dispositions normatives sont couvertes par la loi relative à la répression pénale de la corruption qui a été déposée au Parlement sous la forme d'un amendement à la proposition de loi relative à la répression de la corruption de M. Lallemand et consort. Ce projet de loi a été adopté depuis lors.

La ratification de la présente Convention implique également que la Belgique abroge l'article 58 du Code des impôts sur les revenus. Cet article prévoit la possibilité de déduire fiscalement les commissions secrètes.

À ce jour, 12 pays ont ratifié la Convention. Il s'agit de l'Islande, du Japon, de l'Allemagne, de la Hongrie,

Dit Verdrag strekt tot veralgemening van de strafbaarstelling en de beteugeling van actieve corruptie van buitenlandse ambtenaren die is gericht op het verkrijgen of behouden van een contract of een ander onrechtmatig voordeel in de internationale handel. Met het oog op een grotere efficiëntie op wereldschaal staat het Verdrag niet alleen voor ondertekening open door de lidstaten van de OESO, maar ook voor toetreding door landen die geen lid zijn van de OESO.

Het Verdrag telt 17 artikelen.

In artikel 1 worden de in het Verdrag aangewende begrippen gedefinieerd en wordt aan de Staten gevraagd corruptie van een buitenlands ambtenaar strafbaar te stellen.

De normatieve bepalingen in de artikelen 2 tot 12 betreffen de aansprakelijkheid van rechtspersonen in geval van corruptie van een buitenlands ambtenaar (artikel 2), de strafrechtelijke en niet-strafrechtelijke sancties (artikel 3), de bevoegdheid van de Staten om kennis te nemen van schendingen van het Verdrag (artikel 4), de tenuitvoerlegging van onderzoek en vervolging door de Verdragsluitende Staten (artikel 5), de verjaringstermijnen van corruptie van een buitenlands ambtenaar (artikel 6), de vaststelling door de Verdragsluitende Staten van corruptie van een buitenlands misdrijf als hoofdmisdrijf met het oog op de toepassing van hun wetgeving inzake het witwassen van geld (artikel 7), de verplichting voor de Staten om boekhoudkundige normen te bepalen ter bestrijding van corruptie van een buitenlands ambtenaar gepleegd door bedrijven (artikel 8), rechtshulp (artikel 9), uitlevering (artikel 10), de aanwijzing van de nationale autoriteiten bevoegd voor de relaties tussen de Staten die voortvloeien uit de toepassing van het Verdrag (artikel 11) en de voortgangscntrole op de toepassing van het Verdrag (artikel 12).

Belgie heeft het Verdrag ondertekend de dag dat het is goedgekeurd.

Krachtens artikel 167, § 2, van de Grondwet moet de regering aan het Parlement een ontwerp van wet voorleggen houdende goedkeuring van het Verdrag. Ten gronde staat niets de bekrachtiging ervan in de weg, aangezien de normatieve bepalingen van het Verdrag gedekt worden door de wet inzake de strafrechtelijke bestrijding van corruptie die werd ingediend als amendement op het wetsvoorstel van de senatoren Lallemand en consorten over corruptie. Dit ontwerp werd inmiddels goedgekeurd.

De ratificatie van dit Verdrag impliceert ook dat België artikel 58 van het Wetboek op de inkomstenbelastingen zal moeten annuleren. Dit artikel voorziet in de mogelijkheid om geheime commissielonen fiscaal af te trekken.

Momenteel hebben reeds 12 landen het Verdrag geratificeerd: IJsland, Japan, Duitsland, Hongarije,

des États-Unis, de la Finlande, du Royaume-Uni, du Canada, de la Norvège, de la Bulgarie, de la Corée et de la Grèce.

Par conséquent, la Convention est en vigueur depuis le 15 février 1999.

II. DISCUSSION

Un membre s'interroge sur le champ d'application de la Convention à l'examen. Il demande si les faits doivent être commis en Belgique. Quid en outre des personnes qui se rendraient coupables de corruption au profit par exemple d'agents publics des Communautés européennes ?

Le ministre répond que la Convention concerne exclusivement les fonctionnaires étrangers puisque la législation belge contient des dispositions relatives aux poursuites à l'encontre de nos fonctionnaires. Par ailleurs, la Convention concerne les sociétés belges qui utiliseraient la corruption à l'égard de fonctionnaires étrangers.

Un autre membre se demande ce qu'il adviendrait si la corruption n'était pas considérée comme un délit dans l'autre pays.

Le ministre répond que les deux pays doivent être liés par la Convention.

III. VOTES

Les articles 1er et 2 ainsi que l'ensemble du projet de loi sont adoptés à l'unanimité des 8 membres présents.

Confiance a été faite au rapporteur pour un rapport oral en séance plénière.

Le rapporteur,

Charles-Ferdinand NOTHOMB.

Le président,

Valère VAUTMANS.

de Verenigde Staten, Finland, Groot-Brittannië, Canada, Noorwegen, Bulgarije, Korea, Griekenland.

Het Verdrag is derhalve sinds 15 februari 1999 van kracht.

II. BESPREKING

Een lid heeft vragen over het toepassingsgebied van het voorliggende Verdrag. Hij vraagt of de feiten gepleegd moeten zijn in België. Wat gebeurt er daarboven met personen die zich schuldig maken aan corruptie ten voordele van bijvoorbeeld ambtenaren van de Europese Gemeenschappen ?

De minister antwoordt dat het Verdrag uitsluitend betrekking heeft op buitenlandse ambtenaren aangezien de Belgische wetgeving bepalingen bevat met betrekking tot de vervolging van onze ambtenaren. Bovendien heeft het Verdrag ook betrekking op Belgische ondernemingen die buitenlandse ambtenaren omkopen.

Een ander lid vraagt zich af wat er gebeurt indien de corruptie in het andere land niet beschouwd wordt als een misdrijf.

De minister antwoordt dat het Verdrag de beide landen moet binden.

III. STEMMINGEN

De artikelen 1 en 2 alsmede het wetsontwerp in zijn geheel worden door de acht aanwezige leden eenparig aangenomen.

Vertrouwen wordt geschonken aan de rapporteur voor een mondeling verslag in de plenaire vergadering.

De rapporteur,

Charles-Ferdinand NOTHOMB.

De voorzitter,

Valère VAUTMANS.